

[Svend Nielsen.]

den for Skibsfarten, erindre sig, naar de taler om dette saa evigt lovpriste private Initiativ, og her tænker jeg paa den Form for privat Initiativ, som A. P. Møller tilkendegav paa sin Generalforsamling i 1940, det private Initiativ over for Søfolkene og det private Initiativ paa en Række andre Omraader, der har givet sig Udslag i en klasseegoistisk Holdning over for det øvrige Folk i en Række afgørende Situationer.

Det er nødvendigt, at man ogsaa ser paa denne Side af Tilværelsen inden for Produktionslivet, saaledes som det er ordnet i Øjeblikket, naar man vil tale om og diskutere de Foranstaltninger, der nødvendigvis maa gennemføres for at skabe saadanne Tilstande, at vi ikke fortsat i afgørende Tider for Landet skal se et Faatal berige sig paa Bekostning af Søfolk, Arbejdere og en Række andre hæderlige Folk, der ernærer sig ved Haandens eller Aandens Arbejde. Skal der være blot den mindste Mening i Talen om, at Danmarks Fremtid maa bygges ogsaa paa Fortidens Erfaringer, saa maa det naturligvis fastholdes, at der i Besættelsestidens Danmark fandtes et Folk, der maatte bære alle Byrderne, der ydede Ofre, men dog tog Kampen op for Nationens Frihed, og saa de andre, de Kredse, for hvem Besættelsen blev en kærkommen Lejlighed til yderligere Selvberigelse. Det er et Faktum, som man maa fastholde ogsaa i Forbindelse med Diskussionerne om, hvorledes Danmark bør indrettes i Fremtiden, og hvilken Lære man kan drage af den Tid, vi alle har været ude i. Det siger sig selv, at skal Demokratiet sikres, skal der skabes saadanne Tilstande, at social Trykthed garanteres alle, saa maa det blive Folket, der bygges paa, og ikke de Kredse, der satte Profitten i Højsædet i de Aar, da Landets Skæbne blev afgjort.

Det kan efter min Opfattelse med fuld Føje kritiseres, at de ansvarlige Politikere i denne Periode tillod Landets mest velhavende Kredse at præge den økonomiske Politik i saa stor Udstrækning, som Tilfældet var. Det har medvirket til, at der opstod Slagside, en uhyggelig Slagside i det arbejdende Folks Disfavør. Det vil heller ikke kunne bestrides, at det officielle Danmarks Forhold til Tyskland i samme Tidsrum var præget af en Indrømmelsespolitik, der saavel i Tale som i Skrift virkede forstemmende ude i Verden og indadtil gjorde det endog meget vanskeligt at skabe en Modstandsbevægelse. Jeg tænker her paa Erklæringen af Juli 1941; jeg tænker paa Tilslutningen til Antikominternpagten og

de Taler, der blev holdt paa Rigsdagen i Forbindelse dermed; jeg tænker paa Kommunistloven, paa Jagten paa Kommunisterne og andre, der ydede Modstand, denne Jagt, som blev foretaget af de danske Myndigheder.

Den ærede Ordfører for det socialdemokratiske Parti (Bomholt) har i sin Ordførertale, saaledes om det nu engang er Skik og Brug, fremhævet, at mit Partis antinazistiske Virksomhed og Indstilling var noget, der kom den 22. Juni 1941. Den ærede Ordfører har for at understøtte den Paastand citeret et Uddrag af en Tale, som mit Partis Formand, Aksel Larsen, holdt i „Forum“ her i København i Foraaret 1940. Jeg vil med den ærede Formands Tilladelse gerne gøre dette Citat færdigt ved at citere yderligere et lille Uddrag af, hvad Aksel Larsen har sagt paa det daværende Tidspunkt. Aksel Larsen sagde paa Mødet:

„De politiske Spadehuggere slaar sig for Brystet og forkynder, at man skal følge dem „med nye Mænd paa Broen og Dannebrog i Top“ — efter at de indtil den 9. April har kastet Vrag paa alle andre Symboler end Hagekorset. De skilte brotvende med, at de er de eneste sande nationale danske — mens Hr. Clausen forleden i Folketinget oplyste, at det eneste, hans Parti efter hans Mening har modtaget fra Tyskland, er dets Ideologi. De paastaar at være Tilhængere af Socialismen og Forkæmpere for det arbejdende Folk, men deres økonomiske Bagmænd er Danmarks mest reaktionære Herremænd og Lensgrever i uskønt Samarbejde med Storkapitalister i Byerne og Fedtspekulanter som Hr. Houlberg og ligesindede.“

Det var Aksel Larsens Udtalelser og Vurdering af Hitlers Agenter i Danmark. Jeg gaar ud fra, at den ærede Ordfører for Socialdemokratiet har læst ogsaa dette Afsnit af Aksel Larsens Tale, og derfor er det en Fordrejning af Kendsgerningerne, naar man til Trods derfor vil tale om Samarbejde mellem Kommuniste og Nazister i den daværende Periode.

Jeg vil yderligere med den højtærede Formands Tilladelse gerne have Lov til at citere et lille Afsnit fra første Behandling af Forslag til Lov om det for Regulering af Arbejdslønninger gældende Pristal den 23. Maj her i Tinget. Under Behandlingen af denne Lov udtalte Aksel Larsen bl. a. følgende:

„Jeg vil ikke tolerere, at et Medlem af den omtalte Kolonne, Hr. Jens Thomsen, herfra udsteder et Mistillidsvotum til Danmarks og det danske Folks Evne til